

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 4P/70/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6615215199
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mikuláš Géczi
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2015:6615215199.2

Uznesenie

Okresný súd Lučenec vo veci starostlivosti o maloleté dieťa O. H., nar. XX.XX.XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v O., dieťa rodičov matky D. L. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXX, E., štátnej občianky SR, zast. JUDr. Danielou Bacíkovou, advokátkou, so sídlom Lazovná 45, Banská Bystrica a otca M. Z. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q., U., štátneho občana SR, v konaní o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd n a r i a ě u j e predbežné opatrenie, ktorým otcovi maloletého dieťaťa M. Z. H., nar. XX.XX.XXXX d o ě a s n e z a k a z u j e s t y k s maloletou dcérou O. H., nar. XX.XX.XXXX, a to až do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode vedenom na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 41P/92/2014.

o d ō v o d n e n i e :

Matka maloletého dieťaťa D. L. H., nar. XX.XX.XXXX podala prostredníctvom svojho právneho zástupcu dňa 27.10.2015 súdu návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým žiadala, aby súd otcovi maloletého dieťaťa M. Z. H., nar. XX.XX.XXXX dočasne zakázal styk s maloletou dcérou O. H., nar. XX.XX.XXXX, a to až do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode vedenom na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 41P/92/2014.

Návrh odôvodnila tým, že uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici 14CoP/79/2014-76 zo dňa 28.10.2014, ktorým došlo k zmene Uznesenia Okresného súdu Lučenec 12P/60/2014-45 zo dňa 17.09.2014, súd upravil styk otca s maloletým dieťaťom tak, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletou O. každý párný víkend v mesiaci v sobotu a nedeľu od 10.00 hod do 18.00 hod v prítomnosti matky. Takto dočasne upravený styk platí do času právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva a úprave práv a povinností rodičov na čas po rozvode manželstva, ktoré konanie je vedené na Okresnom súde Košice II pod spisovou značkou 41P/92/2014. Rozvodové konanie stále prebieha a je v štádiu nariadeného znaleckého dokazovania.

Na podklade nových skutočností a aktuálnej situácie matka považuje za nevyhnutné, aby bolo nariadené nové predbežné opatrenie, ktorým by styk otca s maloletou bol dočasne do právoplatnosti rozsudku v konaní Okresného súdu Košice II pod sp. zn. 41P/92/2014 úplne zakázaný.

Ako už uviedla v predchádzajúcich vyjadreniach v rámci konania vedenom na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 12P/60/2014 ako aj v odvolaní proti rozhodnutiu o nariadení predbežného opatrenia, so stykom otca s maloletým dieťaťom bez dozoru inej osoby nemôže súhlasiť z dôvodov „znepokojujúceho správania“ sa otca k maloletej dcére. Podľa vyjadrenia matky, v máji 2014 navštívila s dcérou psychologičku, ktorá realizovala s maloletou niekoľko stretnutí. V prílohe odvolania proti uzneseniu Okresného súdu Lučenec 12P/60/2014-45 zo dňa 17.09.2014, ktorým bolo nariadené predbežné opatrenie, matka predložila súdu stručnú správu od psychologičky. Následne ju doplnila správou

klinického psychológa - D.. O. O. zo dňa 01.07.2014. Na poklade týchto správ Krajský súd zmenil pôvodné predbežné opatrenie a upravil styk otca len v prítomnosti matky.

V znaleckom posudku č. 63/2015 zo dňa 13.10.2015 vypracovaný znalkyňou z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a klinická psychológia dospelých D.. O. O. sa po takmer po jeden a pol ročnom skúmaní potvrdili všetky matkine podozrenia ohľadom sexuálneho zneužívania maloletého dieťaťa otcom.

V znaleckom posudku sa okrem iného uvádza: „Maloletá O. v rámci hry, kresieb a rozhovoru vykazuje diagnostiky zjavné znaky a prejavy, ktoré ale nekorešponujú s daným vekom a poukazujú na obsahové poruchy myslenia, nadmerné zaujatie sexualitou, erotizáciou svojho prežívania. Podozrivým sa tiež javí vyjadrovanie ku vzťahovej osobe otca - prítomné zdobneniny, afiliantné výrazy koncentrované na pohlavné znaky, strácanie rolového vnímania otcovského správania.“

„Maloletá v masívnej projekcii symbolicky vyjadruje, že v podvedomí je zážitok spojený s blízkou vzťahovou osobou, (najpravdepodobnejšie otcom) a týka sa predčasnej erotizácie, pohlavnej stimulácie. Je evidentné zapojenie obrán s lojalitou s otcom. Až obsedantne častá kresbná téma (zdôraznené mužské genitálie na postave otca, ako aj pohlavné znaky na svojej postave ako aj iných) na úkor iných prirodzených tém, poukazuje minimálne a nadmerné zaujatie týmito časťami tela, ako aj stratou prirodzenej sociálnej zábrany typickej práve pre tento vek, čo je pri zohľadnení všetkých údajov suspekcia minimálne prekročenia prirodzených mravných a rolových tabu v rodine v rámci kontaktu rodiča s dieťaťom. ... V situáciách sexuálneho zneužívania je bežné, a čím skôr sa udialo tým skôr, že dieťa psychicky uniká z emociálne nadlimitnej, záťažovej situácie mechanizmom tzv. peritraumatickej a posttraumatickej disociácie, ktorá je vlastne manipuláciou s vlastným vedomým prostredníctvom nevedomých mechanizmov. ... Presne tento mechanizmus sa v plnej šírke objavuje v kresbách maloletej a súbežných rušivých myšlienok spojených s kresbou ako aj prepájanie myšlienky s telesným pocitom nutkania na močenie, iracionálny pocit, že toto musí postavičky bolieť, ako aj únikovými fantáziami, napr. že je záchrankyňa, že má rybí chvost a na chrbte krídla. ... Nutkanie na močenie vedomie, že to „dievčatko z kresby“ muselo bolieť, šípy, klince vystreľujúce pohlavia, do pfs... iba zažitá dokáže vyvolať takúto“ súhru“. Fantazijný podnet nikdy nedosahuje takej hĺbky, rýchlo odznieva, prekryvajú ho iné veku primerané podnety. Takéto obsahu by dieťa nezamestnávali 2,5 roky. ... Pri sexuálnych zážitkoch v detstve, najmä od blízkej osoby, ktorej dieťa dôveruje v prežívaní dochádza k traumatizácii a to najzávažnejšieho charakteru... Aby nedošlo k narušeniu kohézie Ega, niektoré zážitky sa odštiepujú, niektoré sa vytesnia do podvedomia, kde sa tzv. odštiepia od osobnosti a iných komponentov a vedú k istému stupňu dezintegrácie. ... Disociácia - odštiepenie sa navonok prejaví len v podobe premenlivých nálad, pocitoch strachu, labilitate prežívania, alebo presne v kresbách aké kreslí maloleté O., symbolické príbehy, kde anjel ubližuje, dieťa je vťahované do jaskyne, kde jej vystreľujú šípy a klince do pohlavných orgánov a podobne... (strana 24-25)

„Disociácia je vážnym obranným mechanizmom a vyskytuje sa iba pri traume. ... Navyše sexualizované správanie v takomto rozsahu sa nedá odpozorovať, musí byť zažité, vyjadruje vnútorné pudenie k vyhľadávaniu a premýšľaniu k zažitému podnetu, predčasne vybudovaných schém prežívania.“ (strana 26)

V závere znaleckého posudku je uvedené, že : „Dieťa vykazuje mnohé jasné klinické znaky patriace do klinického obrazu sexuálneho zneužitého dieťaťa. ... Celý klinický obraz je typickým a psychologicky zrozumiteľným v optike vážnej traumy, najmä disociačné, štiepacie flešbky nutkavého charakteru sú jasným znakom, že dieťa bolo v minulosti vystavené masívnej, nadlimitnej emočnej erotizovanej záťaži v rozsahu traumy, najpravdepodobnejšie sexuálneho charakteru, zo strany blízkej vzťahovej osoby, ktorú nevedela uniesť a preto od nej uniká vyššie podpísanými mechanizmami.“ (strana 26-27).

V prebiehajúcom rozvodovom konaní bola na pojednávaní dňa 16.10.2015 znalkyňa D.. O. O. vypočutá v pozícii svedka. Súd po vypočutí znalkyne a oboznámení sa s jej znaleckými výsledkami nariadil vlastné znalecké dokazovanie. Znalkyňa na pojednávaní pri výsluchu jednoznačne uviedla, že je potrebný zákaz styku.

V súčasnej dobe styk otca s maloletou prebieha v zmysle nariadeného predbežného opatrenia v prítomnosti matky. Podľa jej vyjadrenia, sa s otcom dohodli, že sa dočasne zdrží všetkých prejavov fyzických intímnosti vo vzťahu k dcére počas styku, bozkov, objatí a podobne. Otec to však nedodržiava. Dcéra sa na styk s otcom na jednej strane teší, lebo od neho dostáva darčeky, no na druhej strane býva veľmi vyčerpaná, týždeň po styku s otcom býva silno rozrušená, má poruchy spánku, občas nočný des, či neutíšiteľné nutkanie na močenie. Býva nervózna a nesústredená a trvá niekoľko dní, kým sa dá do normálu.

Nie vždy sa styk realizoval podľa nariadeného predbežného opatrenia, čoho následkom bolo podanie niekoľkých trestných oznámení zo strany otca na marenie styku s dcérou.

Matka začala chodiť s dcérou k psychologičke v máji roku 2014 v nádeji, že odhalí príčiny správania dcéry, jej nočných desov, dovtedy nevysvetliteľných prejavov a že jej pomôže. Avšak ani postupom času sa právanie dieťaťa nezlepšuje, naopak správanie dieťaťa sa vyhrocuje, prejavujú sa už viaceré patologické znaky, ktoré sú popísané aj v znaleckom posudku. Rovnako na neprimerané správanie dieťaťa upozornili matku aj jej príbuzní (matka a švagriná).

Naliehavosť nariadenia predbežného opatrenia matka odôvodnila predovšetkým tými skutočnosťami, že maloletá je silno traumatizovaná, čoho dôvodom je podľa znalkyne s najväčšou pravdepodobnosťou sexuálne násilie, ktorého bola obeťou zo strany otca. Súčasný hoci obmedzený styk s otcom jej nepomáha s vyrovnaním sa s prežitou traumou. Dieťa sa po styku s otcom týždeň spamätáva.

Matka maloletého dieťaťa je si vedomá, že nariadenie predbežného opatrenia, ktorým bude zakázaný styk otca s dcérou je obrovským zásahom do práv otca ako aj dieťaťa. Miera tohto zásahu je však podľa jej názoru výrazne nižšia, ako by bolo v prípade pokračovania styku, ktorý podľa doteraz známych skutočností a psychologických záverov, prehľbuje až tak silnú traumou, ktorá v dieťati zrejme po zážitkoch s otcom zostala.

V zmysle § 74 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“) môže súd pred začatím konania nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa § 75 ods. 1 O.s.p. predbežné opatrenie nariadi súd na návrh. Návrh nie je potrebný, ak ide o predbežné opatrenie na konania, ktoré môže súd začať i bez návrhu.

Podľa ustanovenia § 75 ods. 2 O.s.p. má návrh okrem náležitostí návrhu podľa § 79 ods. 1 obsahovať opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia, uvedenie podmienok dôvodnosti návrhu, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy alebo potreby dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa v záujme maloletého dieťaťa. Návrh musí ďalej obsahovať aj označenie fyzickej osoby, ktorej má byť maloleté dieťa zverené do starostlivosti, alebo označenie zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, do ktorého má byť maloleté dieťa umiestnené.

Podľa ustanovenia § 75 ods. 4 O.s.p., o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, ktorý má náležitosti podľa odseku 2, rozhodne súd bezodkladne najneskôr do 30 dní po doručení návrhu.

Podľa § 76 ods. 1 O.s.p. predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby a) platil výživné v nevyhnutnej miere, b) odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd, c) poskytol aspoň časť pracovnej odmeny, ak ide o trvanie pracovného pomeru a navrhovateľ zo závažných dôvodov nepracuje, d) zložil peňažnú sumu alebo vec do úschovy na súde, e) nenakladal s určitými vecami alebo právami, f) niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal, g) nevstupoval dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivý z násillia, h) sa zdržal konania, ktorým porušuje alebo ohrozuje právo duševného vlastníctva.

V zmysle § 75 ods. 6 O.s.p. môže súd vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez výsluchu účastníkov a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 102 ods. 1 O.s.p. (§ 102 ods. 1 veta prvá,) ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

Predbežné opatrenie nie je konečným rozhodnutím. Jeho účelom je dočasná úprava pomerov účastníkov do doby, kým súd vydá konečné rozhodnutie. V návrhu na jeho vydanie však musia byť osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako aj skutočnosti preukazujúce nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Citovanými zákonnými ustanoveniami upravujúcimi nariadenie predbežného opatrenia je možné rýchlo a pružne riešiť takú situáciu, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. Pri rozhodovaní o predbežnom opatrení nie je súd povinný vykonávať dokazovanie ani výsluchom účastníkov (§ 75 ods. 6 O.s.p.), vychádza z preukázaných, alebo aspoň osvedčených základných skutočností potrebných pre

záver o ohrozenom záujme a pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností vždy prihliada na záujem maloletého dieťaťa.

Rozhodnutie o predbežnom opatrení má len dočasný charakter, obmedzuje sa len na dosiahnutie predbežných účinkov, neprejudikuje výsledok konania pred súdom.

Nahliadnutím do súdneho spisu sp. zn. 12P/60/2014 bolo zistené, že uznesením Okresného súdu Lučenec č. k. 12P/60/2014-45 zo dňa 17.09.2014 súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým dočasne - do právoplatného skončenia rozvodového konania vedenom na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 41P/92/2014 upravil styk otca s maloletým dieťaťom tak, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletou O. každý párnny víkend v mesiaci od piatka od 16.00 hod. do nedele do 19.00 hod.. Následne Krajský súd v Banskej Bystrici na základe odvolania matky proti uzneseniu Okresného súdu Lučenec 12P/60/2014-45 zo dňa 17.09.2014, predmetné uznesenie zmenil tak, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletou dcérou každý párnny víkend v mesiaci v sobotu a v nedeľu od 10.00 hod. do 18.00 hod. za prítomnosti matky. (Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 14CoP/79/2014-76 zo dňa 28.10.2014).

Matka maloletého dieťaťa dňa 27.10.2015 doručil súdu návrh na nariadenie predbežného opatrenia, v ktorom žiadala otcovi dočasne zakázať styk s maloletou dcérou z dôvodu, že maloletá je silno traumatizovaná, čoho dôvodom je podľa znalkyne s najväčšou pravdepodobnosťou sexuálne násilie, ktorého bola obeťou zo strany otca. Súčasný hoci obmedzený styk s otcom jej nepomáha s vyrovnaním sa s prežitou traumou. Dieťa sa po styku s otcom týždeň spamätáva. Matka vychádzala predovšetkým zo znaleckého posudku č. 63/2015 zo dňa 13.10.2015 vypracovaného znalkyňou D.. O.T. O., ktorá podozrenie ohľadne sexuálneho zneužitia maloletého dieťaťa potvrdila. Zároveň znalkyňa na pojednávaní dňa 16.10.2015 konanom na Okresnom súde Košice II vo veci 41P/92/2014 pri výsluchu do zápisnice uviedla, že je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa zakázať styk s otcom.

Konanie o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode vedené na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 41P/92/2014 nie je ku dňu 25.11.2015 právoplatne skončené.

Z predložených listinných dôkazov súd zistil, že znalkyňa z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a klinická psychológia dospelých D.. O. O. vypracovala dňa 13.10.2015 znalecký posudok č. 63/2015, v ktorom zhrnula jeden a pol ročné sledovanie psychického stavu maloletého dieťaťa. V závere posudku (str. 26-27) okrem iného uviedla, že dieťa vykazuje mnohé jasné klinické znaky patriace do klinického obrazu sexuálneho zneužitého dieťaťa, konkrétne - Disociácia a nutkavosť v myslení, traumatogénna emocionalita, behaviorálna sexualizácia, klinický obraz CSA - sexuálne zneužitého dieťaťa - ktorý týmto aj konštatovala. Celý klinický obraz dieťaťa je typickým a psychologicky zrozumiteľným v optike vážnej traumy, najmä disociačné, štiepacie flešbiky nutkavého charakteru sú jasným znakom, že dieťa bolo v minulosti vystavené masívnej, nadlimitnej emočnej erotizovanej záťaži v rozsahu traumy, najpravdepodobnejšie sexuálneho charakteru, zo strany blízkej vzťahovej osoby, ktorú nevedela uniesť a preto od nej uniká mechanizmami popísanými v znaleckom posudku.

Následne na pojednávaní dňa 16.10.2015 konanom na Okresnom súde Košice II vo veci 41P/92/2014 znalkyňa D.. O. O. vypovedala ako svedok, pričom do zápisnice uviedla, že záver znaleckého posudku potvrdil jej ročné sledovanie dieťaťa, a to že dieťa vykazuje známky sexuálne zneužívaného dieťaťa. Maloleté dieťa podľa jej vyjadrenia prekonalo traumy v útlom veku a opakovane. Je to tzv. preverbálny typ traumy, čo znamená, že prežila niečo v období, kedy jej slovná zásoba, kognitívne procesy neboli natoľko vyzreté, aby si uchovala pamäťovú stopu do konca v časovej chronológii ako ucelený pamäťový celok a jej zážitky sú prezentované mechanizmom opísaným v znaleckom posudku. Na otázku právnej zástupkyne odporcu (otca), ako by mal byť upravený styk otca s maloletou dcérou D.. O. uviedla, že kontakt maloletej s otcom znovu oživuje jej vytesnené obsahy, ktoré majú tendenciu odchádzať do úzadia, čo má u dieťaťa za následok pocit nepohody, rozrušenie. Tento stav trvá približne týždeň, pokiaľ sa dieťa dostane do normálu. Následne svedkyňa uviedla, že je v najlepšom záujme maloletej O. zakázať styk otca s dcérou.

Na základe predloženého návrhu a listinných dôkazov založených do spisu sp. zn. 4P/70/2015 súd dospel k záveru, že zákaz styku otca s maloletou dcérou O. na čas do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva vedeného na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 41P/92/2014 je v záujme maloletého dieťaťa. Vychádzal predovšetkým zo skutočností opísaných v znaleckom posudku č.

63/2015, ako aj z výpovede znalkyne D.. O. na pojednávaní dňa 16.10.2015, ktorá výslovne doporučila styk otca s dcérou zakázať.

Podľa § 75 ods. 8 druhá veta O.s.p., návrh na nariadenie predbežného opatrenia doručí súd ostatným účastníkom až spolu s uznesením, ktorým bolo predbežné opatrenie nariadené.

Podľa § 76 ods. 4 O.s.p., ak súd návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v celom rozsahu vyhovie a stotožňuje sa so skutkovými a s právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, súd to skonštatuje v odôvodnení a ďalšie dôvody nemusí uvádzať.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti sa súd priklonil k názoru, že návrh matky na dočasný zákaz styku otca s maloletou dcérou na čas do rozvodu manželstva je dôvodný a rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Lučenec.

Podľa § 205 ods.1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde, a aby každý účastník dostal jeden rovnopis odvolania. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 205 ods.2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 221 ods. 1 súd rozhodnutie zruší, len ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- h) súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy,
- i) sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,
- j) bol odvolacím súdom schválený zmier.